

大学図書館の使命

2009年10月27日

東京大学附属図書館長

古田元夫

なぜ大学は教育に力を入れるのか ブランドから中味へ

- 東京大学の入学試験を突破した、ないし東京大学を卒業したという「ブランド」ではなく、その学生が東京大学で何を身につけたかという「中味」で勝負する時代に

学生は「教師の背中」を見て育つ？

- 後ろを振り返ってみたら誰もいなかった！
- 学志の低下
低い山を登りたがる
学生

大学の役割①

- 「学問を究める」ことは、今も昔もたいへん
- 以前・・・富士登山
- 現在・・・ヒマラヤ登山

大学の役割②

- 知識社会
- 知識の爆発・・・「基礎」と「先端」の開き
- 断片的な知識はインターネットで自由に入手可能
- 富士登山とヒマラヤ登山
- 「知の構造化」と「俯瞰」
きちんとした登山道の整備
ヘリコプターによる俯瞰
大学教育の役割

インターネットとベトナム研究①

- ベトナム戦争期・・・ベトナム語の印刷物そのものが貴重
- ベトナム戦後～1980年代
- 渡航は可能に、行けば本は買える時代
- 現地の図書館 運がよければ閲覧可、ただし筆写
- 米国国会図書館のずごさ
ベトナム語資料専門の司書
系統的な定期刊行物、図書館の
収集

インターネットとベトナム研究②

- 1990年代半ば以降
- 情報革命
- インターネットで入手できる情報の爆発的拡大
- 現地調査 比較的自由に

Bao Dien tu Dang Cong san Viet Nam

1/2 ページ

BÁO ĐIỆN TỬ ĐẢNG CÔNG SẢN VIỆT NAM

CƠ QUAN TRƯNG ƯƠNG ĐẢNG CÔNG SẢN VIỆT NAM

Hôm nay, ngày 26 tháng 3 năm 2009

Trang chủ | Giới thiệu | Sơ đồ báo | English | Français | 中文

Tìm kiếm Liên kết website

VĂN KIẾN ĐẢNG

Đăng ký | Điều lệ Đảng | Văn kiện Đảng toàn tập | Văn kiện Đại hội | Văn kiện hội nghị | Văn kiện Bộ chính trị, Ban Bí thư | Văn kiện các Ban Đảng Trung ương

Văn kiện Đảng toàn tập

- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 54 (1995) [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 53 (6/1993 - 12/1994) [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 52 (1992 - 6/1993) [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 50 (12- 1991) [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 51 [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 50 (1990- 1991) [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 50 [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 49 (1988- 1989) [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 49 [Download](#)
- Văn kiện Đảng toàn tập Tập 48 (1987)

Thời sự

Lãnh đạo Đảng, Nhà nước

Cấp uỷ Đảng

Tư tưởng - Văn hoá

Tổ chức - Cán bộ

Thanh tra - Kiểm tra

Dân vận

Xã hội

Kinh tế

Đối ngoại

Khoa giáo

Thể thao

Văn học nghệ thuật

Quốc tế

Những vấn đề toàn cầu

Biên đạo Việt Nam

インターネットの功罪

- ウィキペディアの「ドイモイ」の説明(2009. 10. 18)
- ドイモイ(ベトナム語:Đổi mới、「刷新」の意)は、1986年のベトナム共産党・第六回大会で提起されたスローガンであり、主に経済(価格の自由化、国際分業型産業構造、生産性の向上)、社会思想面で新方向への転換を目指すものである。

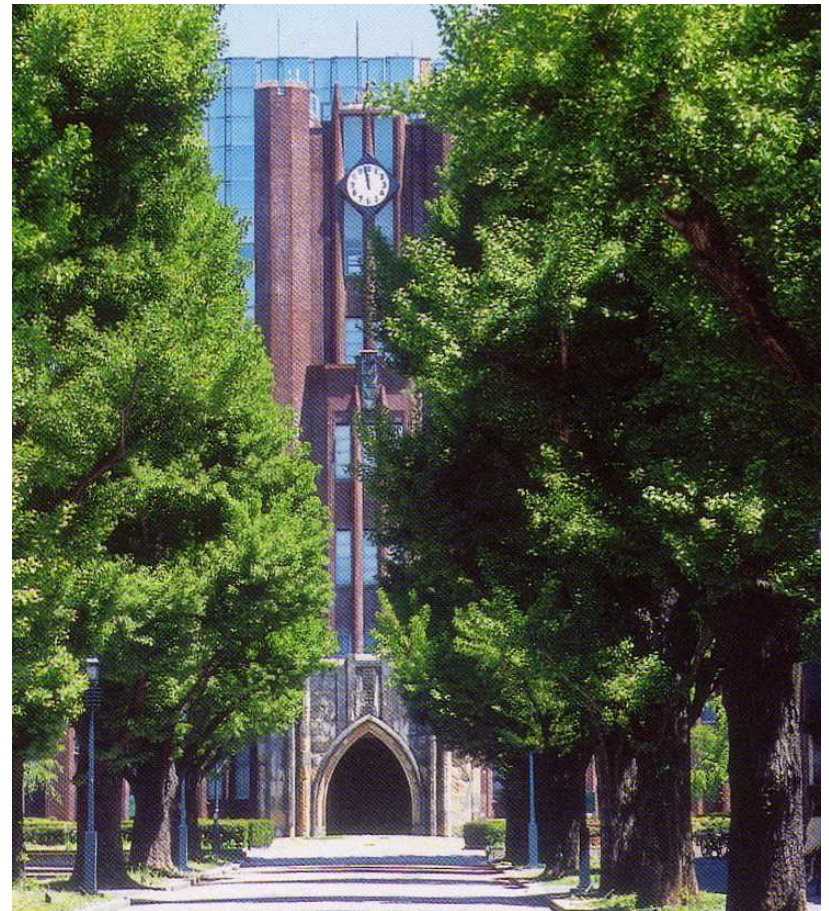
大学図書館の役割

- 良質(学問的な意味で)な情報の提供者
- 体系的
- 系統性
- ベトナム語が読める図書職員がいないと、ベトナム研究での一流の図書館にはなりえない

専門分野別図書館の見直し

- 学際的分野の拡大
- 学部後期課程、大学院での視野を広げる学習の重要性(広義の教養)
- 大学(キャンパス)の中央図書館の重要性
- 学部・学科の研究用図書室とキャンパスの教育用図書館という区分の見直し

大学からの発信①

- Gloval Knowledge Sharing
- 情報のデジタル化
- オープン・アクセス

大学からの発信②

- 博士論文の機関レポジトリ化は当然の第一歩として、もっと大胆な戦略と資源の投入を
- 大学に無尽蔵にある貴重な資料
- 理系研究室の古い資料
- 文系教員の所蔵する一次資料
- 英訳されればインパクトが大きく変わる研究成果
-

Cold War International History Project :

1/2 ページ

Cold War International History Project

Thank you for visiting the Cold War International History Project (CWIHP) website! The Cold War International History Project disseminates new information and perspectives on the history of the Cold War, in particular new findings from previously inaccessible sources on "the other side" -- the former Communist world. [\[more\]](#)

Search This Section
SEARCH

UPCOMING EVENTS

Return of the Foxbats: New Light on the Climax of Soviet Military Intervention in the Middle East, 1969-1972
Monday, October 19, 2009 (12:00 p.m. - 1:30 p.m.)

Book Discussion: The Dead Hand: The Untold Story of the Cold War Arms Race and Its Dangerous Legacy
Monday, October 19, 2009 (12:00 p.m. - 1:00 p.m.)

1989: The Struggle to Create Post-Cold War Europe
Tuesday, October 27, 2009 (4:00 p.m. - 5:00 p.m.)

Offsite Event: The End and the Beginning: The Revolutions of 1989 and the Resurgence of History
Monday, November 09, 2009 (9:00 a.m. - 5:00 p.m.)

The End and the Beginning: The Revolutions of 1989 and the Resurgence of History
Tuesday, November 10, 2009 (8:45 a.m. - 5:15 p.m.)

The Strained Alliance: U.S.-European Relations from Nixon to Carter
Wednesday, December 02, 2009 (3:30 p.m. - 5:00 p.m.)

NEWS

Spring 2010 CWIHP Internship Opportunities
[Roll Call Features "Prague Through the Lens of the Secret Police"](#)

Call for Applications: Short-Term Research Grant Program for Romanian Scholars

Call for Applications: 2010 Decolonization Seminar

New Book from CWIHP Partner Jamil Hasani

New From the CWIHP Book Series: *Rebellious Satellite: Poland 1956, by Pawel Machcewicz*
A new book published by the Woodrow Wilson Center Press narrates the social history of Communism in 1956 Poland.

CWIHP Program Associate Mircea Munteanu Published in *Diplomatic History*

Event Summaries

Zhivago's Children: The Last Russian Intelligentsia
Friday, October 09 2009, 3:00 p.m. - 4:30 p.m.
Vladislav Zubok, Associate Professor of History, Temple University, Michael David-Fox, Associate Professor of History, University of Maryland, College Park.

Program Home
Virtual Archive
News
Events
Event Summaries
Documents and Papers
Publications
Links
Scholars
RSS Feeds

Christian Ostermann, Director
Mircea Munteanu, Project Associate
James P. Pardo, Program Associate